

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย
Suan Sunandha Academic & Research Review

การศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและปัญหาการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ภาษาจีน โดยใช้แบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีน

นพพล จันทรกระจ่างแจ้ง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

E-mail: Golf_07091992@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ภาษาจีน 2. เพื่อศึกษาปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 6 โรงเรียน จำนวน 169 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง คือ แผนกศิลป์-ภาษาจีน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละของข้อผิดพลาดการทำแบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 48.07 สามารถเรียงตามลำดับของข้อผิดพลาดจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกผล หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระดับของความเข้มข้น และหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกสภาพหรืออาการ โดยสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดมี 2 สาเหตุด้วยกัน คือ 1. ข้อผิดพลาดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ (母语负迁移) 2. ข้อผิดพลาดจากความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง (目的语规则的泛化) จาก 2 สาเหตุหลักนี้เพื่อเป็นการตอบโจทย์ในการแก้ปัญหาการสอนไวยากรณ์ของผู้สอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งลดหรือหลีกเลี่ยงการเกิดข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงเสนอเทคนิคการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Map) พร้อมแนวทางการสอนประกอบในลักษณะอื่น

คำสำคัญ : ข้อผิดพลาดไวยากรณ์ภาษาจีน หน่วยคำเสริมกริยา เทคนิคการสอน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

วารสารสนวนสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

The Study of Errors Analysis and Problems Solving on Grammar of Chinese Language through Complement of Mattayomsuksa 6 Students Program in Arts-Chinese Language by Using Chinese Language Grammar Test

Noppol Jankrajangjaeng

Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

E-mail: Golf_07091992@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the errors of grammar use in the Chinese language through a complement; 2) to study instructional problems of Chinese language through a complement. The sample group of this research included 169 students- Mattayomsuksa 6 (Grade 12), Semester 1, 2016 Academic Year, from 6 Schools. The samples were selected by purposive sampling, which was the Chinese-arts Language Program. The research instrument was the Chinese language grammar test. The research results revealed that the percentage of errors was equal to 48.07%. The errors could be ordered from most to least as follows: the complement of duration, the complement of frequency, the complement of direction, the complement of potential, the complement of result, the complement of degree, the complement of state. Furthermore, the 2 main causes of errors found were: 1) errors from the interference of mother language (母语负迁移); and 2) errors from the over-generalization (目的语规则的泛化). These 2 main causes could be applied to solve the problems of grammar instruction for lecturers to be more effective and enhance creative ideas, including help reduce or avoid the grammar errors of the learners. Hence, the researcher would like to propose the instructional techniques by using Mind Map together with supplementary instruction methods in other aspects.

Keywords: grammar errors in Chinese language, complement, instructional techniques, Mattayomsuksa 6 students

บทนำ

กระแสการเรียนภาษาจีนในปัจจุบันที่พุ่งแรงไม่หยุด จนได้รับความนิยมเป็นเพียงรองภาษาอังกฤษนับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2535 เป็นต้นมา รัฐบาลมีมติให้โรงเรียนรัฐและเอกชนเปิดสอนภาษาต่างประเทศได้อย่างเสรีซึ่งรวมภาษาจีนด้วย ทำให้โรงเรียนรัฐและเอกชน บางแห่งเริ่มเปิดสอนภาษาจีนครั้งแรกให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแผนกศิลป์-ภาษาจีน จนปัจจุบันมีจำนวนโรงเรียน มากกว่า 300 แห่ง และในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีจำนวนโรงเรียนรัฐและเอกชนไม่น้อยกว่า 500 แห่งที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนให้กับนักเรียน ทุกช่วงระดับชั้น ในทางตรงกันข้ามกลับพบปัญหามากมายที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งหนึ่งในปัญหานั้นคือ ปัญหา การสอนไวยากรณ์ภาษาจีน

ไวยากรณ์ภาษาจีนต่างมีความละเอียดซับซ้อนที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับหน่วยคำเสริมกริยาที่ (Liú Yuèhuá, 2015: 533) ให้รายละเอียดว่า มีน้อยภาษาที่มีประเภทไวยากรณ์เหมือนกับหน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีน ภาษาจีนมีประโยคที่บ่งบอกหน่วยคำเสริมกริยา แต่ภาษาอื่นจะใช้วิธีการอื่นในการบ่งบอก เช่น อาจจะใช้ถึงสองประโยคในการบ่งบอกประโยคหน่วยคำเสริมกริยา ด้วยเหตุนี้ หน่วยคำเสริมกริยาจึงเป็นหนึ่งในไวยากรณ์ที่มีความยากต่อการเรียนรู้และใช้เป็นสำหรับชาวต่างชาติ สอดคล้องกับ Ding Chóngmíng, 2010: 193) ที่กล่าวว่า หน่วยคำเสริมกริยา คือ ส่วนประกอบที่อยู่หลังคำบอกภาคแสดง (谓词性) ทำหน้าที่อธิบายเพิ่มเติม หน่วยคำเสริมกริยาเป็นหนึ่งในส่วนประกอบที่มีลักษณะพิเศษของภาษาจีน เช่นเดียวกับ (Lú Fúbo, 2015: 193) ได้กล่าวว่า หน่วยคำเสริมกริยาที่ปรากฏอยู่ในไวยากรณ์ภาษาจีน เป็นส่วนที่มีความพิเศษของภาษาจีนและตรงกับ (Shi Chánhóng, 2015: 133) ที่กล่าวว่า โครงสร้างวลีกริยา-ส่วนเสริมเป็นหนึ่งในโครงสร้างภาษาจีนที่มีความพิเศษและมีความสำคัญสรุปความได้ว่า หน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีนเป็นไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่มีความพิเศษ ความสำคัญ และความซับซ้อน รวมทั้งยากต่อการเรียนรู้และเข้าใจสำหรับชาวต่างชาติ

ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้จึงได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ภาษาจีน จากการรวบรวมข้อสอบ PAT 7.4 ความถนัดทางภาษาจีน หมวดหมู่ไวยากรณ์และโครงสร้าง ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2552 ถึง 2554 จำนวน 7 ฉบับ ซึ่งข้อสอบ PAT เป็นข้อสอบที่ออกโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพสำหรับใช้ในการทดสอบ จากนั้นเสนอแนะออกมาเป็นเทคนิคการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Map) พร้อมข้อเสนอแนะการสอนในลักษณะที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งปรับกระบวนการทัศนวิธีการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะความสามารถ และเรียนรู้จากหลายสถานการณ์เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ต่อยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่ สุดท้ายทางผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยเรื่องนี้จะประโยชน์ต่อครูในฐานะผู้สอนภาษาจีน ซึ่งจะส่งผลดีโดยตรงต่อนักเรียนในฐานะผู้เรียน หากครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ดีและมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ภาษาจีน
2. เพื่อศึกษาปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาประเภทต่างๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ภาษาจีน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,759 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จาก 6 โรงเรียน จำนวน 169 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง คือ แผนกศิลป์-ภาษาจีน
3. ตัวแปรที่ศึกษาคือ ข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยา และปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาประเภทต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ดำเนินการรวบรวมข้อสอบ PAT 7.4 ความถนัดทางภาษาจีน ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2552 ถึง 2554 จำนวน 7 ฉบับ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นฉบับที่ทางสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน)อนุญาตเผยแพร่
2. นำข้อสอบที่ได้รวบรวมไว้ในข้างต้นมาศึกษา วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ตามพิมพ์เขียว (Test Blueprint) ของเนื้อหาข้อสอบ ซึ่งประกอบไปด้วย 8 กลุ่มใหญ่ดังต่อไปนี้ 1. คำศัพท์และสำนวน 2. ไวยากรณ์และโครงสร้าง 3. สัทอักษร 4. ความรู้ทั่วไป 5. อักษรจีน 6. การเขียน 7. การอ่าน 8. สนทนา
3. นำเนื้อหาของข้อสอบในหมวดหมู่ของไวยากรณ์และโครงสร้างที่ได้รับการจัดหมวดหมู่ไว้ในข้างต้นจำนวนทั้งหมด 201 ข้อ มาดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และจัดประเภท โดยยึดหลักทฤษฎีไวยากรณ์และประสานองค์ความรู้จากหนังสือ 3 เล่ม ได้แก่ **หนังสือภาษาจีนปัจจุบันของศาสตราจารย์หวงป๋อหลงและคณะ (Huáng Bōrǒng, 2017) หนังสือการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนปัจจุบันของศาสตราจารย์หลิวเย่หว่า (Liú Yuèhuá, 2015) และหนังสือเอกสารคำสอนไวยากรณ์ของศาสตราจารย์จู่เต๋อซี (Zhū Dèxī, 2015)** สามารถแบ่งประเภทไวยากรณ์ออกเป็น 6 ประเภทคือ 1. ประเภทของคำ 2. รูปประโยคความเดียว 3. รูปประโยคความซ้อน 4. หน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีน 5. รูปประโยคภาษาจีนที่ใช้พูดเป็นประจำ 6. การลำดับคำในประโยคที่มีลักษณะพิเศษ
4. นำเนื้อหาของข้อสอบหน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีนที่ได้แบ่งตามประเภทไวยากรณ์ในข้างต้นมาดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และจัดประเภท โดยยึดหลักทฤษฎีไวยากรณ์และประสานองค์ความรู้จากหนังสือ 3 เล่ม ได้แก่ **หนังสือภาษาจีนปัจจุบันของศาสตราจารย์หวง ป๋อหลงและคณะ (Huáng Bōrǒng, 2017) หนังสือการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนปัจจุบันของศาสตราจารย์หลิว เย่หว่า (Liú Yuèhuá, 2015) และหนังสือแบบเรียนไวยากรณ์ภาษาจีนปัจจุบันของศาสตราจารย์ต่ง ฉงหมิง (Dīng Chóngmíng, 2010)** สามารถแบ่งชนิดของหน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีนออกเป็น 7 ชนิดคือ 1. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกผล 2. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกสภาพหรืออาการ 3. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว 4. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา 5. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ 6. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ 7. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระดับของความเข้มข้น จากนั้นนำไปจัดทำเป็นแบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีนจำนวน 26 ข้อ
5. นำแบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีนไปทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มอย่างทั้ง 6 โรงเรียนภายใต้ระยะเวลาและกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้เหมือนกัน และนำมาตรวจเพื่อตรวจสอบผลคะแนน จากนั้นนำข้อที่มีข้อผิดพลาดทั้งหมดมาจัดกลุ่มเป็น 7 ชนิดตามเนื้อหาข้างต้น และคัดแยกชนิดของหน่วยคำเสริมกริยาที่มีข้อผิดพลาดเกินร้อยละ 50 เปอร์เซนต์ขึ้นไปออกมาทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์
6. นำชนิดของหน่วยคำเสริมกริยาที่มีข้อผิดพลาดเกินร้อยละ 50 เปอร์เซนต์ขึ้นไปแต่ละข้อมาทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์

ผลการวิจัย

วิเคราะห์ผลการทดสอบแบบทดสอบและปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีน

จากการนำแบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีนไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจาก 6 โรงเรียน จำนวน 169 คน และการสำรวจปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาประเภทต่าง ๆ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

1. ผลการทดสอบจากการทำแบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาจีน

จากการที่ผู้วิจัยทำการตรวจข้อสอบด้วยเครื่องตรวจข้อสอบและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปร้อยละของข้อผิดพลาดในการใช้หน่วยคำเสริมกริยาแต่ละประเภทได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปร้อยละของข้อผิดพลาดในการใช้หน่วยคำเสริมกริยาแต่ละประเภท

ประเภทของ		
หน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีน	จำนวนข้อ	ร้อยละของข้อผิดพลาด
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกผล	2	42.10
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกสภาพหรืออาการ	3	19.06
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางหรือการเคลื่อนไหว	6	56.45
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา	3	68.76
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ	2	62.36
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้	6	54.19
หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระดับของความเข้มข้น	4	32.90
รวม	26	48.07

จากตารางที่ 1 พบว่าโดยภาพรวมเปอร์เซ็นต์ของข้อผิดพลาดทั้งหมดไม่เกินร้อยละ 50 ส่วนหน่วยคำเสริมกริยาที่พบข้อผิดพลาดมากที่สุด คือหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา และหน่วยคำเสริมกริยาที่พบข้อผิดพลาดน้อยที่สุด คือหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกสภาพหรืออาการ สำหรับร้อยละของข้อผิดพลาดในการใช้หน่วยคำเสริมกริยาภาษาจีนแต่ละประเภทสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา > บอกจำนวนของการกระทำ > บอกทิศทางหรือการเคลื่อนไหว > บอกความเป็นไปได้ >

บอกผล > บอกระดับของความเข้มข้น > บอกสภาพหรืออาการ

2. ปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาประเภทต่าง ๆ

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาประเภทต่าง ๆ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่าปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดปัญหามีอยู่หลายประการสามารถสรุปโดยย่อได้ดังนี้

1. ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมาย กฎเกณฑ์ และวิธีการใช้หน่วยคำเสริมกริยา โดยที่นักเรียนไม่เข้าใจโครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาอย่างแท้จริง

2. ผู้เรียนไม่เข้าใจเข้าใจถึงความแตกต่างของการใช้คำหน่วยคำเสริมกริยา โดยที่นักเรียนอาจจะแปลตรงตัวจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนโดยไม่คำนึงถึงความหมาย กฎเกณฑ์ และวิธีการใช้คำ

3. ผู้สอนอาจจะขาดความเชี่ยวชาญ เทคนิคการสอน หรือการสอนไวยากรณ์แบบบูรณาการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักภาษาแล้วเกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยที่มีผู้สอนทำหน้าที่เป็น “โค้ช”(Coach) ออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21

วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยา

หน่วยเสริมคำกริยา คือ คำหรือวลีที่วางไว้หลังบทกริยาในประโยค ซึ่งคำเหล่านี้จะเป็นคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ก็ได้ เพื่อบอกข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับการกระทำต่างๆ เช่น บอกผล บอกสภาพหรืออาการบอกทิศทางการเคลื่อนไหว บอกระยะเวลา บอกจำนวนของการกระทำ บอกความเป็นไปได้ บอกระดับของความเข้มข้น เป็นต้น

จากตารางที่ 1 ในข้างต้นสามารถรับรู้ได้ว่าหน่วยคำเสริมกริยาประเภทไหนที่พบข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มากที่สุด กล่าวอีกนัยคือเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้ผิดบ่อยที่สุด โดยมีสาเหตุของข้อผิดพลาดอยู่หลายปัจจัยสามารถสรุปโดยย่อได้ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดจากความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง (目的语规则的泛化) 2. ข้อผิดพลาดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ (母语负迁移) ซึ่งปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดทั้ง 2 ลักษณะนี้ ต่างเกิดมาจากปัญหาการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีน

จากตารางดังกล่าวทางผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้หน่วยคำเสริมกริยาประเภทต่างๆ โดยการคัดเลือกหน่วยคำเสริมกริยาที่มีเปอร์เซ็นต์ของข้อผิดพลาดเกินร้อยละ 50 ขึ้นไป มาใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือก สำหรับประเภทของหน่วยคำเสริมกริยาที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีดังต่อไปนี้ 1. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว 2. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา 3. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ 4. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้

1. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว (趋向补语)

ในแบบทดสอบฉบับนี้ปรากฏข้อที่เป็นหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวทั้งหมด 6 ข้อ โดยมีอยู่ 3 ข้อที่มีร้อยละของข้อผิดพลาดมาก ซึ่งลักษณะของข้อผิดพลาดแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1. ข้อผิดพลาดในการใช้คำผิดบริบทตีความหมาย (误用) 2. ข้อผิดพลาดในการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้าง (错序)

1.1 ข้อผิดพลาดในการใช้คำผิดบริบทตีความหมาย

ข้อที่ 1 (2552/2) 他把最后一口酒喝_____了。เขาดื่มเหล้าเป็ดสุดท้ายลงไปแล้ว

1. 下来 2. 下去 3. 进来 4. 起来

คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวในภาษาจีน (趋向动词) ที่บ่งชี้ทิศทางการเคลื่อนไหวของคนหรือสิ่งของจากที่สูงสู่ที่ต่ำนั้น สามารถเลือก“下来ลงมา”หรือ“下去ลงไป”มาใช้ได้บอกความได้ แต่ทว่าในบริบทของประโยคนี้เป็นการบอกถึงสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง บรรยายถึงหรือบอกถึงพฤติกรรมของสรรพนามบุรุษที่สามที่ดื่มเหล้าเป็ดสุดท้ายไปแล้ว ดังนั้นการกระทำของสรรพนามบุรุษที่สาม(เขา)ที่แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของวัตถุ(ดื่มเหล้า)ที่กำลังออกห่างจากตัวผู้พูด(สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง) สรุปได้ว่าการแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของวัตถุจากที่สูงสู่ที่ต่ำที่กำลังออกห่างจากตัวผู้พูดนั้นควรใช้“下去ลงไป”มาเป็นหน่วยคำเสริมกริยา แต่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบคำว่า“下来ลงมา”

ข้อที่ 2 (2553/2) 几十公里的自行车赛，不要说得到名次，能坚持_____就不错了。การแข่งขันจักรยานเป็นระยะทางหลายสิบกิโลเมตร คงไม่ต้องพูดถึงรางวัลหรืออันดับที่จะได้รับ ถ้าสามารถยืนหยัดต่อไปได้ก็ถือว่าไม่เลวเลย

1. 下来 2. 起来 3. 过来 4. 上来

ประโยคนี้เข้าใจว่าเป็นการสมมุติ ถ้ากล่าวถึงตรรกะที่บอกความหมายว่าเป็นการกล่าวถึงกระทำที่ยืนหยัดมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ควรเลือกตอบคำว่า“下来” เพราะ“กริยา + 下来”เป็นการกล่าวถึงกระทำที่เกิดขึ้นในอดีตแล้วดำเนินการกระทำต่อมาเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน แต่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบคำว่า“起来”ทั้งที่“起来”ไม่ได้มีความหมายตามนัยนี้ แต่ถ้านำคำว่า“起来”มาแปลเป็นภาษาไทยจะมีความหมายว่าขึ้นมา ซึ่งในภาษาไทยสามารถนำไปใช้ในบริบทความหมายนี้ได้

จากข้อผิดพลาดการใช้ไวยากรณ์ทั้งสองข้อนี้ มีสาเหตุหลักมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เนื่องจากหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบคำผสม (复合趋向补语) ในภาษาจีนกับภาษาไทยมีความแตกต่างกันอยู่มากทั้งในด้านความหมายและวิธีการใช้คำ ด้วยเหตุนี้พื่อนักเรียนเลือกใช้คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว มักจะถูกภาษาแม่แทรกแซงในกระบวนการแปลหรือการวิเคราะห์ โดยที่นักเรียนอาจจะแปลตรงตัวจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนโดยไม่คำนึงถึงความหมาย กฎเกณฑ์ และวิธีการใช้คำ จึงทำให้นักเรียนวิเคราะห์ความหมายของคำไม่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง ซึ่งคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวในภาษาจีนเองก็มีความสลับซับซ้อนอยู่ในตัวทั้งในด้านความหมายและวิธีการใช้คำ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนยังแยกแยะหรือวิเคราะห์ความหมายของคำออกได้อย่างไม่ชัดเจน เวลาเลือกใช้คำจึงมักเกิดความสับสน

1.2 ข้อผิดพลาดในการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้าง

ข้อที่ 3 (2553/1) 山里的孩子____, 所以她们学习起来特别努力。

เด็กบนภูเขานั้นอ่านหนังสือออกไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นพวกเขาเรียนหนังสือได้ยิ่งต้องขยันเป็นพิเศษ

1.读书起来就是不容易 2.读起来书就是不容易

3.不容易就是读起来书 4.读起书来就是不容易

ข้อผิดพลาดนี้เกิดจากการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้างของคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบผสมกับคำแยกสมาน (离合词) ผิดตำแหน่ง ในภาษาไทยกับภาษาจีนจะวางตำแหน่งของคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวไว้ข้างหลังคำกริยาแท้เหมือนกัน แต่มีจุดต่างกันคือในภาษาจีนถ้าข้างหน้าคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบผสม (起来) เป็นคำแยกสมานซึ่งเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม (读书) ตำแหน่งของกรรม (书) ต้องวางไว้ตรงกลางระหว่างหน่วยคำที่หนึ่งกับหน่วยคำที่สองของคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบผสม (起来) โดยมีโครงสร้างดังนี้“กริยา + 起 (กรรม) 来”读起书来 ดังนั้นจึงเลือกตัวเลือกที่ 4 读起书来就是不容易เป็นคำตอบ

แต่จากผลการทดสอบพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบตัวเลือกที่ 1 สาเหตุหลักของข้อผิดพลาดมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เพราะในภาษาไทยไม่มีการใช้คำแยกสมาน จึงทำให้นักเรียนแยกแยะไม่ออกว่าคำกริยาตัวไหนที่สามารถเป็นคำแยกสมานได้ ดังนั้นเมื่อนักเรียนวิเคราะห์ในมุมมองของภาษาไทยโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงการใช้คำแยกสมานในภาษาจีน จึงเกิดข้อผิดพลาดลักษณะนี้ขึ้นมา

2. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลา (时量补语)

ในแบบทดสอบฉบับนี้ปรากฏข้อที่เป็นหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลาทั้งหมด 3 ข้อ โดยทั้ง 3 ข้อล้วนมีรายละเอียดของข้อผิดพลาดมาก ซึ่งลักษณะของข้อผิดพลาดนั้นเกิดมาจากการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้างของวลีที่บอกระยะเวลา (时量短语) กับ“了”ผิดตำแหน่ง (错序)

ข้อที่ 1 (2552/1) 我们____, 一直很幸福。

1.结婚两年了 2.结了两年婚 3.两年结了婚 4.两年结婚了

ข้อที่ 2 (2553/1) 我已经高中_____。

1.毕业了两年 2.毕两年业了 3.毕业两年了 4.两年毕业了

สำหรับข้อที่ 1 และ 2 มีสาเหตุหลักของข้อผิดพลาดมาจากการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้างวลีที่บอกระยะเวลา (时量短语) กับ“了”ผิดตำแหน่ง และยังมีอีกสาเหตุคือเรื่องของคำแยกสมาน กล่าวคือถ้าหากว่าคำแยกสมานมีส่วนประกอบของระยะเวลา จะแบ่งโครงสร้างประโยคออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้ 1.“กริยา + 了 + ระยะเวลา + กรรม” 2.“หน่วยกริยา-กรรม + ระยะเวลา + 了”

คำว่า“结婚”เป็นตัวอย่างที่เด่นชัดของคำแยกสมาน แต่ถ้าหากว่ามีระยะเวลาเข้ามาเป็นส่วนประกอบของคำแยกสมานนั้น เป็นที่แน่นอนว่าไม่สามารถนำคำบอกระยะเวลาไปวางไว้ตรงกลางระหว่างคำกริยากับคำนามของคำแยกสมานได้ ดังโครงสร้าง “หน่วย กริยา-กรรม + ระยะเวลา + 了” ที่บ่งบอกถึงการกระทำที่เสร็จสิ้น บรรลุถึงเป้าหมายหรือสภาวะอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นสภาวะ

ที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน เช่น “结婚两年” ซึ่งให้เห็นถึงคำว่า “结婚(แต่งงาน)” แต่งงานเป็นการกระทำที่เสร็จสิ้นแล้ว แต่สถานะของมันยังคงดำเนินอยู่ต่อไปเรื่อยๆ มาจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาสองปีแล้ว มิใช่บ่งบอกว่าคำว่า “结婚(แต่งงาน)” เป็นการกระทำที่ดำเนินการอยู่ตลอดเป็นระยะเวลาสองปี ซึ่งการอธิบายคำว่า “毕业” ในข้อที่ 2 ก็มีลักษณะเดียวกันกับคำว่า “结婚”

นอกจากนี้ยังมีการวาง “了” ผิดตำแหน่ง ทั้งสองประโยคควรที่จะวาง “了” ไว้ท้ายประโยคซึ่งเป็นการใช้ในลักษณะพิเศษ ดังนั้นข้อที่ 1 จึงควรเลือกตอบ “结婚两年了” และควรเลือก “毕业两年了” มาเป็นคำตอบของข้อที่ 2

ข้อที่ 3 (2553/2) 昨天晚上大家都睡得很少，我_____。

1. 只睡觉了三个小时
2. 只三个小时睡觉了
3. 只三个小时睡了觉
4. 只睡了三个小时觉

จากผลการทดสอบในข้อที่ 3 มีลักษณะข้อผิดพลาดเหมือนกันกับข้อที่ 1 และ 2 ดังที่ปรากฏในข้างต้นคือ ถ้าหากว่าคำแยกสมานมีส่วนประกอบของระยะเวลา จะแบ่งโครงสร้างประโยคออกเป็น 2 ลักษณะ หนึ่งในนั้นก็คือโครงสร้าง “กริยา + 了 + ระยะเวลา + กรรม” ที่บ่งบอกถึงจุดเริ่มต้นของการกระทำนี้ไปจนถึงจุดสิ้นสุดว่ามีระยะเวลานานเท่าไร โดยที่มีจุดสิ้นสุดเป็นตัวบอกเวลาว่าผ่านไปแล้ว และการกระทำนี้ไม่ได้ดำเนินต่อไปจนถึงปัจจุบัน ส่วนคำว่า “了” ในที่นี้เป็นคำเสริมบอกอาการ (动态助词) หรือ “了₁” ที่บ่งบอกถึงการกระทำหรือเหตุการณ์ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว ดังตัวอย่าง “睡了三个小时觉” ในที่นี้คำว่า “三个小时” เป็นการบ่งบอกถึงระยะเวลาของการนอนหลับที่เริ่มนับตั้งแต่การนอนหลับเริ่มต้นไปจนถึงการนอนหลับสิ้นสุด ซึ่ง ณ เวลานั้นการนอนหลับได้สิ้นสุดหรือผ่านพ้นเวลานั้นไปแล้ว ดังนั้นจึงควรเลือก “只睡了三个小时觉” มาเป็นคำตอบ

แต่ผลการทดสอบพบว่าข้อที่ 1 และ 2 นักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบตัวเลือกที่ 4 และในข้อที่ 3 เลือกตอบตัวเลือกที่ 1 สำหรับสาเหตุหลักของข้อผิดพลาดมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เพราะในภาษาไทยไม่มีโครงสร้างประโยคที่บอกระยะเวลา และไม่มีการใช้คำแยกสมาน หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกระยะเวลาของภาษาไทยใช้บทขยายกริยาเข้ามาเป็นส่วนประกอบ ส่วนคำว่า “了” ในภาษาจีนกับภาษาไทยมีโครงสร้างประโยคไม่เหมือนกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้นักเรียนแยกแยะวิธีการใช้ “了₁” กับ “了₂” ไม่ออก นอกจากนี้ความสลับซับซ้อนของภาษาที่สองเป็นอีกสาเหตุของข้อผิดพลาด คือนักเรียนวิเคราะห์ที่ไม่ออกว่าคำกริยาที่เป็นคำแยกสมานควรใช้โครงสร้างประโยคไหน อีกทั้ง “了” ยังมีความหมายและวิธีการใช้คำที่ละเอียด และยังมีการใช้ “了” ในลักษณะพิเศษ จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาด

3. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ (动量补语)

ในแบบทดสอบฉบับนี้ปรากฏข้อที่เป็นหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำทั้งหมด 2 ข้อ โดยทั้ง 2 ข้อล้วนมีรายละเอียดของข้อผิดพลาดมาก ซึ่งลักษณะของข้อผิดพลาดแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1. ข้อผิดพลาดในการใช้คำผิดบริบทผิดความหมาย (误用) 2. ข้อผิดพลาดในการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้าง (错序)

3.1. ข้อผิดพลาดในการใช้คำผิดบริบทผิดความหมาย

ข้อที่ 1 (2553/2) 我们把前后的情况对比了_____。

1. 一趟
2. 一眼
3. 一下
4. 一回

สำหรับคำตอบที่ถูกต้องคือ ตัวเลือกที่ 3 แต่ถ้าดูจากผลการทดสอบแล้วนักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบ “一趟” สาเหตุหลักของข้อผิดพลาดมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ ซึ่งคำแสดงหน่วยนับกริยา (动量词) “一趟” กับ “一下” ในภาษาจีนไม่ได้มีความหมายและวิธีการใช้ที่เหมือนกันหรือทับซ้อนกัน คำแรกใช้บ่งบอกจำนวนครั้งที่ไปหรือมา การเคลื่อนไหวที่ไปหรือมาอย่างละหนึ่งเที่ยว ส่วนอีกคำนี้ใช้บ่งบอกจำนวนครั้งของการกระทำหรือการเคลื่อนไหวที่กำลังกระทำอยู่จะใช้กับการกระทำในช่วงเวลาสั้นๆ เพียงแต่คำว่า “一趟” ในภาษาจีนตรงกับคำว่า “หนึ่งเที่ยว หนึ่งรอบ” ในภาษาไทย และคำว่า “一下” ในภาษาจีนตรงกับคำว่า “สักหน่อย สักที” เมื่อพิจารณาตามความหมายภาษาไทยสามารถเลือกตอบคำว่า “一趟” ได้ แต่คำแสดงหน่วยนับกริยาในภาษาจีน “趟” ไม่ได้มีความหมายในลักษณะนี้

ถ้าหากว่านักเรียนเคยชินกับการแปลตรงตัวจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนโดยไม่คำพิจารณาถึงความหมายหรือความแตกต่างทางภาษา จึงเป็นเรื่องง่ายที่เกิดข้อผิดพลาด

3.2. ข้อผิดพลาดในการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้าง

ข้อที่ 2 (2553/1) 我_____海洋夏令营，挺好的。

1. 一次参加了 2. 参加一次过 3. 参加一次了 4. 参加过一次

ประเด็นที่ต้องวัดในข้อนี้คือการวางหรือเรียงลำดับโครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ ที่มีเรื่องของคำเสริมบอกอาการ (动态助词) “过” เข้าเกี่ยวข้อง หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำในภาษาจีนคือการบ่งบอกจำนวนครั้งของการกระทำที่เกิดขึ้นหรือการกระทำที่กำลังกระทำอยู่ โดยมีส่วนประกอบของโครงสร้างมาจากตัวเลข (数词) กับคำแสดงหน่วยนับกริยา (动量词) เช่นคำว่า“一次” เป็นต้น ถ้าเมื่อบทกรรมเป็นคำนามแสดงวัตถุสิ่งของ (事物名词) จะต้องวางไว้ข้างหลังหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ สำหรับบทกรรมของข้อนี้คือ“海洋夏令营” และยังมีในส่วนของเรื่องหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำกับคำเสริมบอกอาการ (动态助词) “过” ที่ปรากฏพร้อมกัน ปกติแล้วคำเสริมบอกอาการจะต้องวางไว้หลังคำกริยา และวางไว้ข้างหน้าหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำเพื่อแสดงการเสริมความหมาย ดังนั้นโครงสร้างที่ถูกต้องคือ“คำกริยา+คำเสริมบอกอาการ+หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำ+บทกรรม” เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างนี้คำตอบที่ถูกต้องคือตัวเลือกที่ 4

จะเห็นได้จากผลการทดสอบที่ชี้ให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบตัวเลือกที่ 2 สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดคือข้อผิดพลาดจากความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง คือนักเรียนไม่ได้เข้าใจและใช้โครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกจำนวนของการกระทำเป็นอย่างถ่องแท้

4. หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ (可能补语)

ในแบบทดสอบฉบับนี้ปรากฏข้อที่เป็นหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ทั้งหมด 6 ข้อ โดยมีอยู่ 3 ข้อที่มีร้อยละของข้อผิดพลาดมาก สำหรับลักษณะของข้อผิดพลาดแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1. ข้อผิดพลาดจากการหลีกเลี่ยงการใช้คำ (回避) 2. ข้อผิดพลาดจากการใช้คำเกิน (误加)

4.1 ข้อผิดพลาดจากการหลีกเลี่ยงการใช้คำ

ข้อที่ 1 (2552/1) 汉语语法很难，不努力就_____。

1. 不掌握 2. 掌不握 3. 不能不掌握 4. 掌握不了

ข้อที่ 2 (2552/3) 我永远_____这个小山，它美丽、富饶，充满了浓厚的传统气息。

1. 没忘 2. 忘不了 3. 没忘了 4. 忘不下

หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ในภาษาจีนนั้นมีอยู่ 3 ลักษณะดังนี้ 1. โครงสร้างที่ประกอบจาก“得/不 + หน่วยคำเสริมที่บอกผล/หน่วยคำเสริมที่บอกทิศทางเคลื่อนไหว” 2. โครงสร้างที่ประกอบจาก“得/不+了 (le) ” 3. โครงสร้างที่ประกอบจาก“得/不得” สำหรับข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 3 มีสาเหตุหลักของข้อผิดพลาดมาจากการหลีกเลี่ยงการใช้โครงสร้างที่ประกอบจาก“得/不+了” คือควรที่จะใช้โครงสร้างนี้แต่กลับไม่ใช้ ซึ่งคำว่า“了 (le) ” ถ้าตามหลังคำกริยาจะบ่งบอกผลว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่มีความหมายว่าได้ ไหวหมด

จากผลการทดสอบปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกตัวเลือกที่ 2 มาเป็นคำตอบของข้อที่ 1 และเลือกตัวเลือกที่ 4 มาเป็นคำตอบของข้อที่ 2 ในการเลือกคำตอบของทั้งสองข้อนี้ชี้ชัดให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้คำกริยาวิเศษณ์บอกปฏิเสธ

(否定副词) + คำกริยา คือ “**掌握**” กับ “**忘不下**” แต่ไม่เลือกใช้โครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้แบบปฏิเสธ “**动词+不+了**” จากคำตอบเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าโครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้มีวิธีการใช้อย่างไร เลยทำให้นักเรียนส่วนใหญ่เลือกที่จะไม่ใช้หรือหลีกเลี่ยงการใช้ สำหรับคำตอบที่ถูกต้องคือข้อที่ 1 ควรตอบ “4” ส่วนข้อที่ 2 ควรตอบ “2” สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดคือการแทรกแซงของภาษาแม่ เพราะโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทยมีความเหมือนกัน แต่ก็มีบางส่วนที่แตกต่าง บนพื้นฐานของความเหมือนทำให้นักเรียนใช้เป็นแต่โครงสร้างที่เหมือนกับภาษาแม่ซ้ำยังแปลความหมายจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนแบบตรงตัวโดยไม่พิจารณาถึงความแตกต่าง นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งสาเหตุคือข้อผิดพลาดจากความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง คือนักเรียนเลือกใช้โครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้แบบปฏิเสธ “คำกริยาวิเศษณ์บอกปฏิเสธ (否定副词) + คำกริยา” แต่ไม่เลือกใช้โครงสร้าง “**动词+不+了**”

4.2 ข้อผิดพลาดจากการใช้คำเกิน

ข้อที่ 3 (2553/1) 判断正误

- a. 出门前要把门窗关好。
- b. 那么一大桌子菜，几个人一会儿就吃光了。
- c. 我借给你的书已经看完了。
- d. 有些情况咱们事先要讲得完。

1.a, b 错

2.a, b, c 错

3.a, c, d 对

4.d 错

ในภาษาจีนมีคำกริยาอยู่ 5 ประเภทที่ไม่สามารถใช้กับโครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ได้ หนึ่งในประเภทนั้นคือคำกริยานุเคราะห์ (能愿动词) ที่ประกอบไปด้วย 6 คำคือ “**得、能、敢、敢于、可以、能够**” คำกริยานุเคราะห์จะไม่ได้บ่งบอกถึงพฤติกรรมที่ชัดเจนหรือผลของพฤติกรรม ดังนั้นโดยปกติแล้วคำกริยานุเคราะห์จะไม่สามารถเป็นคำหลักของภาคแสดง (中心谓语) ในหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ได้ นอกจากคำกริยานุเคราะห์ 6 คำดังกล่าวในช่วงต้นนั้นแล้วยังมีคำว่า “**情愿、准许、想、要、应该、该**” ที่ไม่สามารถใช้กับโครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ได้ กล่าวโดยสรุปคือคำว่า “**要**” จะไม่สามารถใช้กับโครงสร้างหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ได้ ดังนั้นคำตอบที่ถูกต้องคือตัวเลือกที่ 4

จากผลการทดสอบพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบตัวเลือกที่ 1 สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดคือความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง ซึ่งลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้มีอยู่หลายข้อ บางข้อก็มีกฎเกณฑ์ที่ละเอียด บางข้อก็สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการใช้ได้ ดังนั้นนักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่รู้และใช้หน่วยคำเสริมกริยาที่บอกความเป็นไปได้ของการใช้ในลักษณะพิเศษไม่เป็นการเกิดข้อผิดพลาดลักษณะนี้จึงเป็นเรื่องยากที่จะหลีกเลี่ยงได้

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากเนื้อหาข้างต้นพบว่าสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดมี 2 สาเหตุ คือ 1. ข้อผิดพลาดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ (母语负迁移) 2. ข้อผิดพลาดจากความสลับซับซ้อนของภาษาที่สอง (目的语规则的泛化) และจากตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ว่าหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นประเภทหน่วยคำเสริมกริยาที่มีร้อยละของข้อผิดพลาดมากที่สุดในหน่วยคำเสริมกริยาที่มีจำนวนข้อที่ออกข้อสอบมากที่สุดและมีร้อยละของข้อผิดพลาดเกิน 50 ซึ่งแสดงว่าผู้สอนควรให้ความสำคัญ เพื่อเป็นการตอบโต้ภัยการแก้ปัญหาการสอนไวยากรณ์ของผู้สอน รวมทั้งลดการเกิดข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของผู้เรียนในการทำข้อสอบ PAT 7.4 ทาง

¹孙爱姬 (2009) 的《现代汉语可能补语研究》

ผู้วิจัยจึงนำหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวมาวิเคราะห์และเสนอเทคนิคการสอน ดังที่ (ทิตนา แคมมณี, 2560: 314-315) กล่าวถึงกระบวนการเรียนภาษาว่า เป็นกระบวนการที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษามีขั้นตอนดังนี้ 1.ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ สื่อ รูปภาพ รูปแบบ เครื่องหมาย คือ ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ 2. สร้างความคิดรวบยอด คือ ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์นำมาสู่ความเข้าใจและเกิดภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง 3. สื่อความหมาย ความคิด คือ ผู้เรียนถ่ายทอดภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ 4. พัฒนาความสามารถ คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามขั้นตอนคือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

ข้อเสนอแนะการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว

ข้อผิดพลาดที่มาจากหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่าเกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เป็นเพราะว่าความหมายและวิธีการใช้คำของหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวในภาษาจีนและภาษาไทยแตกต่างกัน ถึงแม้ทั้งสองภาษาต่างมีหน่วยคำเสริมกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว แต่ด้วยความต่างกันจึงไม่สามารถแปลตรงตัวจากภาษาหนึ่งไปภาษาหนึ่งได้ และไม่สามารถยึดเอาโครงสร้างประโยคภาษาไทยมาเป็นตัวพิจารณาสรุปประโยคภาษาจีนได้ หากผู้สอนอธิบายไม่ละเอียดประกอบกับเนื้อหาที่มีความซับซ้อนทำให้ผู้เรียนเข้าใจไม่ถ่องแท้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคิดสร้างสรรค์ ทางผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 (2552/2) 我本来以为他会拒绝，没想到他一口答应_____。

1. 下来 2. 起来 3. 出来 4. 下去

จากผลการทดสอบพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เลือกตอบ“出来”กับ“起来”แต่ไม่เลือกตอบ“下来”ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูก ถ้าหากนำประโยคนี้ออกเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบในเชิงความหมายการแปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยจะพบความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

ภาษาจีนที่ถูกต้อง : 我本来以为他会拒绝，没想到他一口答应 **下来**。

การแปลตรงตัวเป็นภาษาไทย : 我本来以为他会拒绝，没想到他一口答应**出来**。

: 我本来以为他会拒绝，没想到他一口答应**起来**。

(เดิมที่ฉันคิดว่าเขาจะปฏิเสธ ไม่คิดเลยว่าเขารับปากออกมาได้)

จากตัวอย่างที่ 1 เห็นได้ชัดว่าข้อผิดพลาดนี้เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ สาเหตุหลักคือ วิธีการการถ่ายทอดทางภาษาระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทยไม่เหมือนกัน เมื่อพิจารณาตามความหมายภาษาไทยจะเลือกคำว่า“出来”กับ“起来”เพราะคำว่า“出来”กับ“起来”ในภาษาจีนมีความหมายตรงกับคำว่า“ออกมา”ในภาษาไทย โดยที่นักเรียนแปลตรงตัวจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนโดยไม่คำนึงถึงความหมายของคำ ดังนั้นการเกิดข้อผิดพลาดในลักษณะเช่นนี้จึงมักจะเกิดขึ้นกับนักเรียนผู้ที่มีภาษาไทยเป็นภาษาแม่ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาลักษณะนี้ ควรเลือกแนวทางการสอนที่มีเป้าหมายเฉพาะเจาะจงและสามารถตอบเจตนาในการแก้ปัญหาได้

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวมีหลายคำ และทุกคำล้วนมีความหมายและวิธีการใช้ที่มากมาย ดังที่ (Lu Fubo, 2015: 203-204) ได้อธิบายว่าคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นหนึ่งในประเภทคำกริยาที่มีลักษณะพิเศษ ที่บ่งบอกทิศทางการเคลื่อนไหวของการกระทำ สิ่งของหรือเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ 1. แบบคำเดี่ยว (简单趋向动词) ประกอบด้วย 来、去、上、下、进、出、回、过、起 เป็นต้น 2. แบบคำผสม (复合趋向动词) ประกอบขึ้นจากคำกริยา“来、去”ผสมกับคำกริยา“上、下、进、出、回、过、开、起”จะได้เป็นกริยาวลีดังนี้“上来、上去、下来、下去、进来、进去、出来、出去、回来、回去、过来、过去、起来”

เมื่อเนื้อหามีความละเอียดซับซ้อนจึงทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ไม่ครบถ้วน แยกแยะความหมายและวิธีการใช้คำได้ไม่ชัดเจน เวลาเลือกใช้คำจึงมักเกิดความสับสน ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่จึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยาก เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจพื้นฐานในด้านความหมายและวิธีการใช้คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวอย่างชัดเจน ทางผู้วิจัยจึงขอเสนอเทคนิคการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Map) ในการสอนคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว ดังรูปด้านล่าง

รูปที่ 1 แผนที่ความคิดที่อธิบายคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว

จากรูปที่ 1 คือ รูปแผนที่ความคิดที่อธิบายคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวทุกคำทุกประเภท ซึ่งมี “คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบคำเดียวกับแบบคำผสม” เป็นหัวใจหลักของแผนที่ความคิดนี้ โดยเริ่มต้นจากความคิดหลัก คือ “趋向动词 (คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว)” แล้วแตกออกไปสู่ความคิดรอง คือ คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบคำเดียวทุกคำ จากนั้นค่อยขยายออกไปถึงความคิดย่อย คือ คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวแบบคำผสม ท้ายที่สุดเป็นการยกตัวอย่างเพื่อแสดง ความหมายของการใช้คำ ซึ่งรวมถึงความหมายเชิงบอกทิศทาง (ความหมายโดยนัยตรง) กับความหมายเชิงบอกผล (ความหมายเชิงอุปมา) เทคนิคการสอนนี้ไม่เพียงแต่ช่วยในเรื่องการสอนคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวหรือการสอนคำศัพท์ แต่ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนไวยากรณ์ประเภทอื่นๆ ได้ด้วย ทั้งยังมีส่วนช่วยพัฒนาและฝึกฝนทักษะให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ รวมทั้งลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เทคนิคการสอนนี้จึงสามารถตีแตกวิธีการสอนแบบดั้งเดิม และยังมีมีส่วนช่วยในการยกระดับคุณภาพการสอน สอดคล้องกับ (ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย, 2559: 201-203) อธิบายว่าแผนที่ความคิดเกิดจากการทำงานร่วมกันของสมองสองซีก คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา สมองซีกซ้ายทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำและภาษา ลำดับความเป็นเหตุเป็นผลและความเป็นตรรกะ ส่วนสมองซีกขวามีหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยมีเส้นประสาททำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงสมองทั้งสองซีกให้ทำงานประสานกัน ดังนั้นแผนที่ความคิดจึงเป็นยุทธศาสตร์การสอนที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียนรู้ เหมาะกับการที่ผู้เรียนจะได้สังเคราะห์ความคิดในการวิเคราะห์งาน วางแผนการทำงาน ทบทวนความจำ

สามารถใช้กับผู้เรียนได้ทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาลจนกระทั่งถึงระดับมหาวิทยาลัย ดังที่ (ธนิตรา มะลิซ้อน, 2548: 13-14 อ้างถึงใน Buzan T and Buzan B, 1997: 93-110) การนำแผนที่ความคิดมาประยุกต์ใช้กับงาน การสอน เพราะครูมีหน้าที่ในการรับผิดชอบ ต่อชุมทรัพย์ทางปัญญาของมนุษย์ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ครูต้องเข้าใจบทเรียน การนำแผนที่ความคิดมาใช้ในการสอนจึงเป็นเครื่องมือช่วย สำหรับครู โดยการวางแผนที่ความคิดเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอน ซึ่งจะทำให้ครูมองเห็นภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด และสามารถสอนได้ ครบทุกประเด็นที่ได้วางแผนไว้ อันเป็นผลทำให้การสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น จึงสามารถสรุปได้ว่าการสร้างแผนที่ความคิดจะต้อง มีกรอบโครงสร้างที่ชัดเจน เป็นไปในลักษณะที่เป็นเหตุเป็นผล มีข้อมูลที่เชื่อมโยงเข้ากันอย่างเป็นระบบง่ายต่อการเข้าใจและนำไปใช้

นอกจากนี้เพื่อแก้ปัญหาให้ตรงจุด ในชั้นสอนของการจัดการเรียนรู้ผู้สอนสามารถนำแนวทางการสอนอื่นมาประกอบได้ ดัง ตัวอย่างข้อเสนอแนะการสอนคำว่า“上”และข้อเสนอแนะการสอนแบบเปรียบเทียบคำว่า“下来”和“下去” ที่ผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

ข้อเสนอแนะการสอนคำว่า“上”

1. ผู้สอนควรเริ่มต้นจากการอธิบายความหมายโดยนัยตรงของคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว แล้วค่อยขยายความออกไปสู่ความหมายเชิงอุปมา ในขณะที่เดียวกันผู้สอนสามารถใช้รูปภาพ สื่อการสอน สถานการณ์จริง การสาธิตระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสรับรู้และเข้าใจในการใช้คำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวภายใต้สถานการณ์ที่ไม่เหมือนกันได้อย่างถูกต้องและ ชัดเจน

2. อธิบายความหมายโดยนัยตรงของคำว่า“上”คือ การบ่งบอกทิศทางการเคลื่อนไหวจากที่ต่ำหรือข้างล่างมุ่งขึ้นไปสู่ที่สูงหรือ ข้างบน ในตอนนี้ผู้สอนสามารถใช้รูปภาพที่แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวหรือการสาธิต เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพและเข้าใจความหมาย โดยนัยตรงได้อย่างแท้จริง หลังจากนั้นค่อยอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจในโครงสร้างของคำว่า“上”ในการใช้คำร่วมกับคำอื่นให้ถูกต้อง คือ คำที่อยู่ข้างหลังที่มักนำมาใช้ร่วมกับคำว่า“上”จะเป็นคำนาม (上+名词) เช่น“老师走上讲台”พร้อมทั้งสาธิตให้ผู้เรียนชม ขั้นตอนไป ขยายความให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจในความหมายเชิงอุปมาของคำว่า“上”คือ ความหมายว่าบรรลุผลตามที่คาดหวังไว้หรือความหวังบรรลุ เป้าหมาย เช่น “他儿子去年好不容易考上了复旦大学”、“我朋友终于追上了他喜欢的人” เป็นต้น

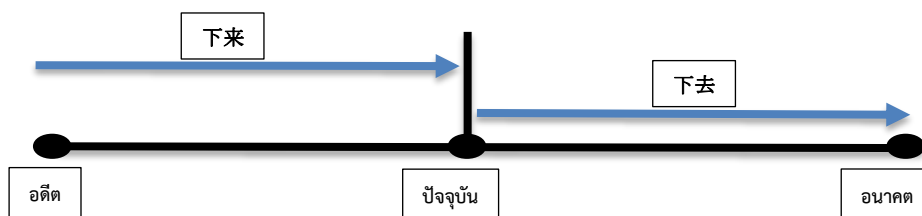
ข้อเสนอแนะการสอนแบบเปรียบเทียบคำว่า“下来”和“下去”

1. ผู้สอนควรเพิ่มการเปรียบเทียบคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหวที่มีความหมายของคำที่ใกล้เคียงกันหรือมีส่วนที่ เหมือนกัน ผู้สอนควรอธิบายให้เห็นภาพอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อที่ให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน

2. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพความแตกต่างอย่างชัดเจนผู้สอนควรยกตัวอย่างสถานการณ์ประกอบ เช่น“有一个学生，虽然看书看得很累，但是她终于考通HSK6级了。”เมื่อเรารับรู้ว่าในที่สุดเขาสอบผ่าน HSK ระดับ 6 ควรกล่าวว่า“她终于坚持下来了。”ในทางกลับกันถ้าหากเขาสอบไม่ผ่าน HSK ระดับ 6 แต่คุณอยากให้กำลังใจให้เขาสู้ต่อไป ควรกล่าวว่า“你一定要加持下去！”เมื่อผู้สอนยกตัวอย่างสถานการณ์จบ ลองให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยตนเอง ทำไมภายใต้บริบทนี้ใช้คำกริยาที่บอกทิศทางการ เคลื่อนไหวต่างกัน จากนั้นเป็นการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดร่วมกัน ท้ายสุดผู้สอนสรุปความคิดรวบยอด คือ คำว่า“下来”สามารถใช้ บ่งบอกทิศทางการกระทำที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่คำว่า“下去”กลับใช้บ่งบอกทิศทางการกระทำที่ ยังคงดำเนินการต่อไปตั้งแต่ปัจจุบันถึงอนาคต จุดนี้ผู้สอนอาจจะวาดภาพเส้นเวลาจุดเริ่มต้นถึงจุดสิ้นสุดเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพความ แตกต่างที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตามรูปภาพด้านล่าง

รูปที่ 2 รูปภาพเส้นเวลาเพื่อแสดงการเปรียบเทียบตั้งแต่จุดเริ่มต้นถึงจุดสิ้นสุด
ของคำกริยาที่บอกทิศทางการเคลื่อนไหว“下来”和“下去”

References

- Bandhumedha, N. (2015). *Thai Grammar (7thed)*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Ding, C. (2010). *Xiandai Hanyu Yufa Jiaocheng [A Course for Mandarin Chinese Grammar] (2thed)*. Beijing: Peking University Press.
- Huang B, Liao X. (2017). *Xiandai Hanyu [Modern Chinese (Edition) (6thed)]*. Beijing: Higher Education Press.
- Khammani, T. (2017). *Knowledge of Teaching (21thed)*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Lu, F. (2015). *Hanyu Yufa Jiaoxue Lilun yu Fangfa [Theory and Method of Teaching for Mandarin Chinese Grammar (3thed)]*. Beijing: Peking Education Press.
- Lv, S. (2015). *Xiandai Hanyu Babai Ci [Modern Chinese 800 Words (Edition) (24thed)]*. Beijing: The Commercial Press.
- Liu, X. (2014). *Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun [Introduction of Teaching Chinese as a Foreign Language (21thed)]*. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Liu, Y. (2015). *Shiyong Xiandai Hanyu Yufa [Practical Modern Chinese grammar (Edition) (14thed)]*. Beijing: The Commercial Press.
- Malison, T. (2005). *Computer Instruction Package on Multimedia Using Mind Map for Promoting Retention of Learning in Principle of Mass Communication Subject*. Master of Science in Industrial Education King Mongkut's University of Technology Thonburi.
- Thonglor, K. (2013). *Principles of the Thai Language (54thed)*. Bangkok: Ruamsarn Press.
- Vanichwatanavorachai, S. (2016). *Method of Teaching (2thed)*. Nakhon Pathom: Faculty of Education Silpakorn University Press.
- Zhu, D. (2016). *Yufa Jiangyi [Grammar Course (Edition) (22thed)]*. Beijing: The Commercial Press.